

Vse cenjene naročnike, ki so plačali samo za četrt leta naročnino za »Slovenskega Gospodarja«, prosimo, da isto zopet kmalu obnovijo, da ne bo treba prekiniti s pošiljanjem lista. Naročnina stane za četrt leta 8 Din, za pol leta 16 Din, za celo leto 32 Din.

Občni zbor Županske zveze v Mariboru bo v nedeljo, dne 27. t. m., ob 10. uri dopoldne v dvorani Zadrugne gospodarske banke v Mariboru, Aleksandrova cesta 6. — Dnevni red, kakor običajno.

Duhovniške izpremembe. G. Andrej Stakne, kaplan, je prestavljen iz Selnice ob Dravi na Prihovo; g. Ignacij Malej, kaplan, iz Vitanja v Jarenino; g. Anton Medved, provizor pri Sv. Marjeti ob Rimskih toplicah, za kaplana v Selnici ob Dravi; g. Jakob Bohak, kaplan, iz Jarenine, za provizorja k Sv. Marjeti pri Rimskih toplicah.

Zadruga čevljarjih mojstrov v Mariboru naznanja vsem svojim članom, da se vrši začetkom meseca aprila pomočniška preizkušnja za vajence. Prošnje za dopust k preizkušnji naj se vložijo do 31. t. m. na načelstvo zadruge v Mariboru, Orožnova ulica 6.

Težka avtomobilska nesreča. V ponedeljek okrog 11. ure dopoldne, se je pripetila na državni cesti na meji med mariborsko in krčevinsko občino, težka avtomobilska nesreča. Mariborski lastnik avtotaksa Ivan Čepel je vozil v Zgornjo Sv. Kungoto posestnika Ivana Feuchtingerja in njegovo ženo Marijo. Vozil je na pravilni desni strani ceste. Na ovinku pred gostilno Kramberger poleg vijadukta, ki pelje čez železnico, mu je pridrvel nasproti neki avto, ki je privozil iz Gradca. Med obema avtomobiloma se je nahajal kmetijski voz, kateremu sta se hotela avtomobila izogniti, zavila sta pa oba v isto smer ter trčila z vso močjo skupaj. Udarci je bil tako silen, da sta se razbila motorja na obeh avtomobilih. Človeških žrtev k sreči ni bilo, razven lahko ranjenega Feuchtingerja, njegove žene in soferja Čepela. Na mesto nesreče se je pripeljal takoj rešilni oddelek z dvema avtomobiloma, ki je ranjence obvezal. Policija je uvedla preiskavo, da ugotovi, kdo je zakrivil celo nesrečo.

Velikonočne razglednice! Trgovci, naročite velikonočne razglednice pri tiskarni sv. Cirila v Mariboru! Za velikonočne praznike potrebujete gotovo dosti razglednic. Da ne pridete v zadrego, naročite si jih čimprej in pišite po nje: Tiskarni sv. Cirila v Mariboru, Koroška cesta 5.

Mrtvec v potoku. Dne 11. t. m. so našli v Žičah pri Konjicah v potoku Koprivnica truplo nepoznanega moškega, ki je ležalo v 15 cm globoki vodi. Mrtvec ni kazal prav nikakih znakov nasilja, ležal je pa v potoku približno 48 ur, predno so ga odkrili. Pri njem so našli 18 Din drobiža, pa nobenih drugih listin, po katerih bi bilo mogoče ugotoviti, kdo da je; tudi ljudje, ki so si ga ogledali, ga niso spoznali. Mogoče je, da je nepoznan utopljenec istoveten s F. Dramšenikom, kočarjem iz Spodnjega Doliča, ali pa z nekim Jurcem iz Soseske pri Vitanju, katera oba že dalje časa pogrešajo.

Novice od Sv. Barbare v Halozah. Umrl je g. Jožef Veit, posestnik, Brezovec št. 87, dne 6. t. m., v visoki starosti. Bil je oče uglednih sinov in iz ugledne hiše Polančkov. Zapušča več sinov, ki so člani izobraževalnega društva in odborniki, igralci, godci, fotografi, tesarji itd. in naročniki »Gospodarja« in »Slovenca«. Družini naše sožalje, rajnemu pa želimo večni mir in pokoj! — Umrla je tudi pridna hčerka Jožefa Žula v Paradižu, Marija Žula, mladenka, dne 16. t. m. v 22. letu za neizprosno morilko mladine: za jetiko. Bila je pridna in dobra mladenka, up svojih domačih. Da je bila pridna in priljubljena, je pokazal njen pogreb od hiše žalosti, ki se ga je udeležila velika množica od blizu in daleč. Pokojnica je bila v svoji bolezni dvakrat prevedena s sv. sakramenti in je umrla srečno potolažena, zapuščajoča žalujoče starše, brata in sestro. Pokojnica je bila ožja sorodnica predsednica Slov. katol. izobraževalnega društva tukaj g. Martina Korenjaka. Blaga Mica! Na svidenje nad zvezdami! Spoštovani hiši naše sožalje!

Bogastvo v petih jajcih. Malo čudno se glasi ta naslov, a je resničen. Dandanes je 40.000 dinarjev naravnost bo-

gastvo. Dobro. Do tega bogastva pa lahko prideš na ta način, da si kupiš srečke od loterije dijaškega zavoda »Martinišča« v Murski Soboti. Ena srečka stane le samo 5 Din. Torej ravno toliko, kolikor dobiš za 5 jajc. Poizvedi v župnišču, če še gospodje imajo kaj teh srečk, če ne, pa piši eno dopisnico na ravnateljstvo »Martinišča« v Mursko Sobotu v Premurje in dobiš zaželjene srečke. To pa čimprej, ker bo zbiranje kmalu.

Pojasnilo iz Ormoža. V »Slovenskem Gospodarju« z dne 10. marca t. l., št. 10, 4. stran, je bil objavljen iz Velike Nedelje članek pod naslovom: »Pozor vsi obrtniki, ki ste vključeni pri Skupni obrtni zadrugi v Veliki Nedelji itd. . .«, kateri ni povsem resničen. Dovolimo si v pojasnilo vsega sledeče kratko izjaviti: Mi nečemo razbijati kake kolektivne ali skupne obrtne zadruge. Naše prizadevanje gre za to, da si ustanovimo svojo lastno strokovno zadrugo za okraj Ormož. Krojači, šivilje in čevljarji, takomenovana oblačilna stroka, že ima svojo lastno zadrugo v Ormožu. Nadalje že imajo svojo zadrugo mlinarji, jo že imajo gostilničarji, jo imajo trgovci. Sodarje so izločili iz skupne obrtne zadruge in pridržali pod Maribor; istotako sedarje. In to se zna lahko tudi nam prigoditi. Zakaj tedaj ne bi skrbeli za to, da ne bi mi (kovači, ključarji, mizarji itd.) imeli svoje lastne strokovne »kovinsko-lesene« zadruge v Ormožu za okraj Ormož? Mi na noben način nečemo enega lepega dneva pripasti kam drugam, ker naše središče je v mestu Ormožu in v okraju Ormož je nas od te stroke dosti. Le za to skrbimo in na to delamo vsi, in tudi ne ti zadnji — pristasi Slovenske ljudske stranke! To v blagohotno pojasnilo na zgoraj omenjeni članek. — Več obrtnikov SLS stranke iz Ormoža.

Razne novice iz Šmartna ob Paki. Za častnega občana je imenoval tukajšnji občinski odbor g. Mihaela Plešnika, uglednega posestnika v Skornem. Dolgi 36 let je bil marljiv občinski odbornik in svetovalec, ud krajnega šolskega sveta in ubožnega zavoda. — Dva nova živinska sejma si je pridobila naša občina in sicer za 22. marec in 11. novem ber. Začnemo v jeseni na Martinovo. Ker je železniška postaja le 5 minut od sejmišča, bodo gotovo nove sejme radi obiskovali kupci in prodajalci. Razume se, da bo obenem tudi kramarski sejem. — Uradnik na tukajšnji železniški postaji g. Anton Lešnik je prestavljen v Grosuplje. Marsikomu je žal za njim, ker je rad šel na roko občinstvu. — Prosvedno društvo pridno rabi svoj novi skioptikon. Dva-krat so že bile predstave, enkrat za občinstvo, enkrat za šolarje, obakrat v nabitopolni sobi. Kakor čujemo, pripravljajo to društvo tudi romarski vlak na Brezje z izletom na Bled in v Vintgar. — Španska bolezen je nas sicer tudi obiskala, pa precej obzirno, sedaj že ponehuje. A čudno, da nikdo ne poroča o drugi zelo razširjeni bolezni, ki se imenuje »hmeljska mrzlica«. Povsod le hmelj in hmelj, tudi v krajih, kjer nimajo pojma o njem. Da bi le tudi kaj koristilo!

Umrl je v Šmihelu nad Mozirjem dne 8. t. m. vrl katoliški mož Pavel Acan, p. d. Ramšak, po kratki španski bolezni. Bil je komaj 60 let star, še krepek, neumorno delaven, večletni cerkveni ključar, občinski odbornik, oče farnih ubogih, sploh moder gospodar in velik dobrotnik celi okolici. Nihče ni mislil, da ga bomo tako naglo zgubili, najmanj pa domača hiša, kateri je zapustil zraven treh hčer še dva mladoletna sinova. Kako priljubljen je bil vsem sosedom, je pokazal njegov veličastni pogreb, pri katerem je bilo kljub prav slabemu vremenu nenavadno veliko žalostnih udeležencev. Bog mu daj obilo plačilo za vsa njegova dobra dela, vsem domačim pa obilo tolažbe nad tej neizmerni izgubi!

Ljubezenska žaloga. V soboto, dne 19. t. m., so prepeljali v celjsko javno bolnico smrtno ranjenega Franca Cilenška, posestnikovega sina iz Braslovč. Zdravnik je ugotovil na njem, da ima bodiljaj z nožem naravnost v srce, vsled česar je vsako ozdravljenje izključeno. Pri zaslišanju je Cilenšek sprva zatrdil, da je dobil težko rano vprepiru od nekoga drugega, končno je pa le priznal, da se je rani sam z namenom, da bi prepričal svoje dekle, ki mu je postala nezvesta, o svoji ljubezni. Ostalo bo pač nepo-

jasnjeno, kako je končala ta njegova namera tako žalostno. Cilenšek je kmalu podlegel svoji rani ter so ga pokopali na braslovškem pokopališču.

Predzgodovinski človek v Postojnski jami. V jamah Postojnske jame do sedaj ni bilo nekakega sledu o naselbinah predzgodovinskega človeka, sličnih onim, ki so se ugotovile v raznih jamah južnozpadnega Krasa. Jama, najbližja Postojni, v kateri so se našli ostanki iz prazgodovinske dobe, se nahaja pri Razdrtem ob vzhodu Nanosa, katero je raziskal leta 1899 g. Perko. Do zadnjega časa se je domnevalo, da v slavni Postojnski jami prazgodovinski človek ni iskal zavetja, čeprav so se v raznih presledkih našla okostja raznih predpotopnih živali. Da je mnogo pozneje človeška noga stopila v te podzemne prostore, nam pričajo le napisi in letnice od 1213 pa do 1800, ki se nahajajo na stenah stranske jame »starih imen«, ki se nahaja levo »velikega doma«. Toda zanimivo odkritje jamskega ravnatelja Perka, dovršeno po 20letnem trudu, dokazuje, da je v tem starem delu jame bival človek že v prazgodovinski dobi. Skoraj popolnoma pokriti po apnencu so se namreč zdaj našli razni deli človeškega okostja: črepi, prsnega koša, posebno pa dobro ohranjena čeljust s popolnim zobovjem. Okostja so tri: dveh odraslih in otroka. Čeprav so okostja skoraj popolnoma pokrita z apnencem, bi bilo težko določiti njihovo starost, ko bi se ne bile našle ravno tam čepinje prazgodovinske lončene posode. Da je posoda iz prazgodovinskih časov, nam dokazujejo okrasni: vdolbene vodoravne in navpične črte. Ostaja le vprašanje, iz katere prazgodovinske dobe je posoda in okostje, kar pa je težko dognati iz drobec, ki so se našli.

Cigareta povzročila smrt. Od 17. na 18. t. m. je prenočil v Lovrenčičevi gostilni v Sodražici na Kranjskem sedlar Anton Knol. Ker zjutraj ni vstal, je šel gostilničar gledat, kaj je z njim. Ker so bila vrata zaklenjena, je odprl okno in začutil močen duh po dimu. Zlezal je skozi okno v sobo in našel Knola mrtvega na postelji. Tla so bila na dveh krajih ožgana in tudi odeja je bila sežgana. Dognalo se je, da je Knol v postelji kadil cigareto in gotovo med tem zaspal, nakar se je vnela odeja in Knol se je zadušil. Sreča za gostilničarja (kateremu je ogenj napravil 5000 D škode) je, da se ogenj ni razširil, ker je v bližini spalnice acetilenska naprava in lahko bi bila postala eksplozija, usodna ne samo za g. Lovrenčiča, ampak tudi za celo okolico. Ta slučaj nam zopet kaže, kako nevarno je v postelji kaditi ali goreče cigarete stran metati.

Nov vozni red. V prometnem ministrstvu je sestavljena posebna komisija, kateri je poverjena naloga, da izdela nov vozni red na državnih železnicah. Novi vozni red stopi v veljavo dne 1. junija t. l.

Roparski morilec, ki je pojedel tekom šestih let 50 mrjasev in 200 jelenov. Iz Varšave poročajo: V starih gozdovih pri Bialistoku se je skrival že šest let lopov, ki ima na vesti preko 40 roparskih umorov in še več drugih deliktov. Te dni je izsledila lopova končno orožniška patrulja, ki ga je po daljšem boju, tekom katerega je odlal zločinec več revolverskih strelcev, ukrotila in aretirala. Pri zaslišanju je izjavil, da je pojedel v gozdu tekom šest let 50 mrjasev in 200 jelenov.

Zlato uro v »Zlatorogu« milo. Pri trgovcu Ivanu Traumu na Ptujski gori je dobil J. Kacijan iz Vabče vasi zlato uro, ko je kupil »Zlatorog« milo. Poslužite se in kupujte le to milo!

Za razvedrilo.

Uganke za današnji čas: Katera hiša je še vedno davka prosta? (Rešitev v prihodnji številki.) Kaj nikoli ne je in je vendar sito? (Rešitev v prihodnji številki.) Uganki si zapomnite, če bomo prinesli pravilno rešitev!

Vprašanje brez odgovora. Janezek je gledal svate, posebno ženina in nevesto, ko so šli v cerkev, pa je vprašal mater: »Mati, zakaj pa je nevesta pri poroki belo oblečena?« — Mati mu je razložila: »Zato, ker je vesela!« — Janezek pa je čez nekaj časa vprašal: »Mati, zakaj pa je po-

Naša društva.

MLADINSKI DOM ZA OSIROTELO MOŠKO MLADINO V MARIBORU.

Vsa večja mesta imajo posebne domove, v katerih se vzgojuje in izobražuje za bodoče življenje osirotela mladina in vajenci delavskih slojev. Tako so se tudi v Mariboru, v največjem mestu Spodnje Štajerske, združili odkritosrčni in nesebični mladinojubi, da hočejo s prostovoljnimi prispevki iz cele dežele sezidati taki dom za sirote in za vse vajence in pomočnike vseh različnih obrti. To veliko podjetje prga iskreno pozdravlja naš višji pastir ter ga najtopleje priporoča z naslednjimi besedami, ki jih je napisal v nabiralno knjigo: »Kaj naj napišem na čelo tej knjižici? Rad bi veliko napisal, da bi Vas užgal s svetim ognjem v prilog mladini, ki se tako rada imenuje naša bodočnost, naše veselje, naša nada. Da, mladine naše je bodočnost. Kakor bo vzgojena, tako bo živela. Ali Bogu v čast, ali družbi v kvar in narodu v pogubo. Z veseljem moramo torej pozdravljati lepo misel, da se osnuje v naši prestolici zavod za osirotelo mladino, prav za tiste, ki naše pomoči najbolj potrebujejo. Sirota, zapuščen, brez matere, brez očeta, brez doma, brez pomoči — prijatelji, kdo bi se ne zavzel za te najbolj revne med revnimi? Gospod Jezus nas tako milo vabi, naj bi se teh malih, zapuščenih, osirotelih spominjali, rekoč: Karkoli ste storili kateremu teh malih, ki v me verujejo, ste meni storili. — Predragi! Kdo bi si upal Jezusu kaj odreči! Ne odrecite torej pomoči njim, ki Vas prosijo v Jezusovem imenu! — Potreben je v našem mestu tak zavod. Kolikor je meni znano, še nobenega nimamo. In vendar ga tako nujno potrebujemo. Strnimo se torej vsi v ta lepi namen! Vsak po svojih močeh prispevaj, kolikor more! Tudi vinar uboge sirote ne bo brez priznanja, brez plačila. Zrno do zrna pogača, kamen do kamena palača. Vsem Vam, ki boste pomagali graditi ta dom osirotelih, po širni naši lepi vladikovini, pošiljam očetovski pozdrav in nadpastirski blagoslov!«

Kaj ne, kako lepe in spodbudne besede našega nadpastirja! Tudi odbor stavbenega društva mladinskega do-

ma se pridruži tej prošnji ter uljudno prosi vso našo zavedno in za vse dobro navdušeno ljudstvo, da ne odreče našemu požrtvovalnemu nabiralcu Ploju Antonu mlodara! Pristopite k stavbenemu društvu kot člani z 10 D na leto; kdor pa te svote ne zmore, pa naj daruje poljuben dar, ki se bo tudi hvaležno sprejel z »Bog plačaj in Marija!« — Odbor.

Katoliška Omladina v Mariboru hoče v prihodnje največjo pozornost obračati na rokodelske vajence, ker se v mestu ustanavljajo popolnoma nepotrebna društva, ki hočejo mladino odtrgati od vere in verskega življenja, kakoršnih imamo že več. Zato obvešča odbor omladinskega društva vse starše, ki želijo svoje fante dati v pouk, da se naj obrnejo na odbor, ki bo po mogočnosti takoj preskrbel dobro stanovanje in poštenega mojstra. Tako obvarujemo mladino pred tolikim mestnim zapeljevanjem ter jih skupno vzgojimo v dobre katoliške pomočnike. Poslužite se te lepe ugodnosti! — Odbor.

Obvestilo vsem podeželskim društvom! Ker se je že zdaj toliko prosilcev obrnilo na odbor Katoliške Omladine s prošnjo za godbo, da smo že več kot za en mesec oddani, prosimo vsa društva, ki reflektirajo na omladinsko godbo pri svojih prireditvah, da naj se v kratkem času odločijo za dan in mesec prireditve ter nam to nemudoma sporočijo. Društvo bo lahko vsem prosilcem ugodilo, posebno še zdaj, ko razpolaga z dvojno godbo po 25 mož in sicer pod takimi ugodnimi pogoji, ki bodo sprejemljivi tudi vsakemu najrevnejšemu društvu.

Gor. Sv. Kungota. Na Jožefovo se je v Gor. Sv. Kungoti pri popoldanski predstavi v šoli nabrala silno velika množica občinstva; veliko jih je bilo iz St. Jurja, Svecine in Spod. Sv. Kungote. Igralke so žele buren aplavz in pohvalo. Res, Ljudmila je pokazala pravo ljubezen do svoje božne matere. Ko se je žrtvovala za svojo mater, pripravljena vse darovati, vse pretrpeti, da le zlata mama ozdravi. Igra kaže tri lepe lastnosti, in sicer: ljubezen do Marije, ljubezen do našega milega slovenskega naroda ter končno veliko zaupanje do nebeske matere. O ko bi naša mladina hotela posnemati dobro Ljudmilo v ljubezni do Marije, in koliko jih je, ki svojih staršev ne spoštujejo ter se za njih ne žrtvujejo, kot se je žrtvovala dobra Ljudmila. Vse drugače bi

izgledalo v naših krajih, ko bi mladenke posnemale Ljudmilo tudi v ljubezni do domače grude, do kraja, kjer nam je zibelka tekla; a žalibog, koliko se jih odtrjuje, zapustijo svoje domače kraje, ter le v mesta, kjer se jih veliko moralno pogubi. To je igra za našo mladino. Na koncu je bila krasna, poudčna enodejanka »Dva prepirljiva soseda«, kjer so mladeniči imenitno rešili svoje vloge; pač res, prekrasen nauk za naše ljudstvo, naj bi se prepirljivi sosedi doma spravili, ne pa da za vsako malenkost gredu na sodnijo, ter se večkrat tožijo, da gre hiša na boben; igra nam je pa lepo pokazala: »boljša je kratka sprava, kot dolga pravda«.

Sv. Benedikt v Slov. goricah. Ali že veste, kaj bo v nedeljo, dne 27. marca? Še ne! To ste čudni ljudje! Naša orlovska mladina priredi namreč ob 3. uri popoldne v Društvenem domu telovadno akademijo, da pokaže na ta način sadove svojega dela in truda čez zimo. Na sporedu je petje moškega zbora, deklamacije, govor, telovadne točke članov, članic in obojega naraščaja. Na akademijo pride tudi najmlajši in najmanjši general Jugoslavije s svojo armado. — Prijatelji orlovstva vabljeni, zlasti pa naši starši. Bog živi! — Odbor.

Ljudski oder Središče opozarja vse zanimance »Pasijona«, da si pravočasno preskrbijo vstopnice, ker za predstave je veliko zanimanja. Igra se: 27. marca in 3. aprila, ob 7. uri zvečer, 10. in 18. aprila, ob 3. uri popoldne. Na svidenje!

Ponikva. Dne 19. marca je priredila mladina tukajšnjega prosvetnega društva svojim roditeljem »Očetovsko-materski dan« z zelo pestrim vzporedom: deklamacijami, petjem, govorom in kratkimi prizori. Res je bilo treba za to žrtvovati marsikatero urico, a naša dobra mladina je rekla, da si starši zaslužijo še veliko več. Vsa čast našim igralkam, ki so svoje vloge brez izjeme dobro rešile, saj so s svojimi nastopi ganile navzoče do solz. Najlepša hvala pa tudi našim pevcom in pevkam, ki so nam zapeli par lepih pesmic. Vsi so rekli, da je bilo prav lepo, samo malo pretesno je bilo. A mi se moramo zaenkrat potolažiti s tem, da je tudi naše društvo deležno stanovanjske bede današnjih dni in si pomaga, kakor je pač mogoče. Sicer je pa to, da je že po par prireditvah postal prostor premajhen, najlepši dokaz, da imajo naši ljudje smisel za pošteno zabavo in da še živi pri nas Slomškov duh, ki je hotel ljudem poskrbeti pošteno veselje z dobro duševno hrano. Vsem pa bodi povedano v zadoščenje, da bo prihodnja prireditve na prostem, kjer bomo imeli vsi dovolj prostora, a tudi smeja in poštene zabave ne bo manjkalo. Mladini pa, ki sodeluje, velja: Kakor si začela, tako tudi nadaljuj. Res je, da je treba žrtvovati mnogo časa, a urice, ki jih doživljaš pri tem svojem delu, bodo najlepše tvojeje življenja.